

Автореферати

Семененко В. П. Поетичне моделювання прекрасного в українському фольклорі: традиційний ідеал. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.07 – фольклористика. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010.

У дисертації проаналізовано способи художнього моделювання дійсності в українському фольклорі. Основну увагу зосереджено на висвітленні традиційного ідеалу людини в різних видах і жанрах усної творчості. Наголошено, що зображення ідеальної людини пов'язане з пошануванням культу предків, а також з героїзацією, ліризацією як способами освоєння світу. Ідеальне минуле на рівні суспільного ідеалу має безпосередній стосунок до менталітету народу, ідей патріотизму і проєктується в майбутнє, а на рівні родинно-обрядового, особистісного життя відбувається певна констатація ідеальної сфери через ідеалізацію.

Поетичне моделювання прекрасного, зображення ідеальної людини залежить не тільки від світоглядних уявлень народу, його менталітету, а й певною мірою від жанрової специфіки творів фольклору. Основою поетичного моделювання в казках є фантастичний елемент, бажане тут стає дійсним; у легендах і переказах, думках та історичних піснях ідеалізується, як правило, домінанта патріотизму через концепти волі, віри, слави; у пареміях переважає морально-етична складова ідеалу; у колядках і щедрівках сфера ідеального переноситься в майбутнє; натомість у поховальних голосіннях образ людини ідеалізується через ретроспекцію та констатацію сучасного, але без проєкції в прийдешнє. Дослідження традиційного ідеалу людини на прикладі фольклорних видів і жанрів засвідчило наявність стійких фундаментальних соціо-нормативних компонентів народного світогляду і культурних концептів, що відіграють роль стабілізатора духовно-культурного розвитку і оптимізують сферу майбутнього, виправдані логікою народного світогляду і культури.

Публікації:

1. Проблема ідеалізації казкового героя в українському фольклорі (традиція і фальсифікат) // Література. Фольклор. Проблеми поетики. – К.: КНУ, 2003. – Вип. 17. – С. 131-136.

2. Ідеал краси в українській народній пісенності поч. XIX ст. (на матеріалах записів М. О. Максимовича) // Літературознавчі студії: Зб. наук. праць. – Вип. 11. – К.: Вид. дім Дмитра Бураго, 2004. – С. 365-368.

3. Фольклорні джерела ідеалів краси в творчості О. Довженка // Літературознавчі студії. – Вип. 13. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2005. – С. 331-336.

4. Ідеальний образ дівчини в українському фольклорі (за матеріалами народних паремій) // Література. Фольклор. Проблеми поетики. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. – Вип. 32. Присвячений 170-річчю від дня народження П. П. Чубинського. – С. 376-383.

Сікорська І. «Мати й мачуха» в українській та німецькій казковій прозі (опозиція образів). – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.07 – фольклористика. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010.

У дисертації вперше у вітчизняній фольклористиці зроблено спробу комплексно дослідити художню образну антиномію «мати-мачуха» в українській та німецькій казковій прозі. Проаналізовано великий пласт джерельних матеріалів із цієї проблематики, виявлено відповідники казкових сюжетів у німецьких та українських фольклорних текстах, на основі яких досліджено генезу сталого художнього образу «мати-мачуха» в його бінарній семантиці у двох європейських казкових традиціях.

Обґрунтовано, що колізія «пасербиця-мачуха» притаманна обом казковим репертуарам, проте природа конфлікту різна. Доведено, що антиномія «мати-мачуха» генерує образну дихотомію «сирітка-пасербиця».

Публікації:

1. Образ Попелюшки в західноєвропейській та українській фольклорній традиції // Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. праць. – К.: Акцент, 2006. – Вип. 22, ч. 2. – С. 453-458.

2. Родинні звичаї, пов'язані з дитиною, та їх художнє відображення у фольклорі Павла Чубинського // Літературознавчі студії: Зб. наук. праць. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – Вип. 17. – С. 109-114.

3. Образ жінки-матері у праці І. Франка «Жіноча неволя в руських піснях народних...» // Літературознавчі студії: Зб. наук. праць. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – Вип. 18. – С. 171-178.

4. Генеза образу мачухи в західноєвропейській та українській фольклорній традиції. Міфологічна казка та історична дійсність // Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. праць. – К.: Акцент, 2006. – Вип. 24, ч. 2. – С. 659-675.

5. «Мати» й «мачуха» в аспекті вивчення народних юридичних звичаїв (за матеріалами «Грудов етнографическо-статистической экспедиции в Западно-Русский край» Павла Чубинського) // Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. праць. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. – Вип. 31. – С. 454-468.

6. Сирітка як концентр жіночих образів народної казки // Література. Фольклор. Проблеми

ми поетики: Зб. наук. праць. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2009. – Вип. 32. – С. 383–388.

Бородін К. А. Збірник «Pieśni polskie i ruskie ludu Galicyjskiego» Вацлава з Олеська в історії української фольклористики. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.07 – фольклористика. – Львівський національний університет імені Івана Франка, 2009.

Дисертація є першим комплексним дослідженням фольклористичної діяльності Вацлава з Олеська (В. Залеського). Проаналізовано збірник «Pieśni polskie i ruskie ludu Galicyjskiego» (Львів, 1833), передумови його створення, концепційні засади передмови, жанровий склад уміщених фольклорних текстів, питання зв'язку збірника з українською і слов'янською фольклористикою початку XIX ст.

Особливість цього збірника як першого друкованого джерела українського фольклору в Галичині, велика кількість уміщених у ньому текстів українських і польських народних пісень, наявність музичного додатка, ґрунтовна передмова дають підстави вважати «Пісні галицькі» помітним явищем в історії української фольклористики.

В окремому розділі роботи досліджено рецепцію збірника у слов'янському науковому світі, проаналізовано творче використання змісту, образів і мотивів народних пісень в українській, польській, чеській, словацькій, російській і словенській літературах.

Аналіз фольклористичної спадщини Вацлава з Олеська дозволяє зробити висновок про її особливу значущість для вивчення історії української фольклористики. Додаток до дисертації містить передмову В. Залеського у перекладі автора цієї праці.

П у б л і к а ц і ї:

1. Внесок Вацлава з Олеська у розвиток слов'янського народознавства // Проблеми слов'язнознавства. – Львів, 2005. – Вип. 55. – С. 116–125.

2. Літературна діяльність Вацлава з Олеська в контексті суспільно-культурного життя Галичини початку XIX століття // Літературознавчі обрії. Праці молодих учених. – К., 2006. – Вип. 11. – С. 161–164.

3. «Pieśni polskie i ruskie ludu Galicyjskiego» Вацлава з Олеська в рецепції західнослов'янських учених XIX ст. // Проблеми слов'язнознавства. – Львів, 2007. – Вип. 56. – С. 39–46.

4. Концепційні засади передмови до збірника «Pieśni polskie i ruskie ludu Galicyjskiego» Вацлава з Олеська // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2007. – Вип. 41. – С. 88–94.

5. Проблема класифікації польських і українських пісень у збірнику Вацлава з Олеська

// Проблеми слов'язнознавства. – Львів, 2008. – Вип. 57. – С. 238–243.

6. Постать Вацлава з Олеська в контексті культурного життя Галичини поч. XIX ст. // Świat słowian w języku i kulturze. VI. Literaturoznawstwo. – Szczecin, 2005. – S. 19–23.

Набок М. М. Українські народні думи: типологія героя і особливості національного характеру. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.07 – фольклористика. – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені М. Рильського НАН України. – Київ, 2009.

У дисертації досліджено жанрову природу думового епосу, національну своєрідність характеру епічного героя, типологію героїв дум, специфіку їх образотворення; також виконано зіставлення героїв українських народних дум та героїв епосів інших народів світу, визначено спільні та відмінні сюжетно-композиційні елементи у їх творенні тощо. Також зазначено, що своєрідність національного характеру епічного героя дум визначається психологізмом, особливістю епічного і ліричного зображення, народною філософічністю.

Це дозволило класифікувати героїв українських народних дум на п'ять типів: 1) первісно-поетичний; 2) епічний тип лірико-драматичного характеру; 3) епічно-героїчний; 4) родинно-побутовий; 5) комедійно-сатиричний. Характер взаємозв'язків зі світом для первісно-поетичного типу героя вказує на його споглядально-асоціативний спосіб мислення, глибоко закорінений у звичаєву культуру українського народу. Особливості характеру лірико-драматичного типу героя зображені у зв'язку з його суб'єктивною, емоційною, ідейно-естетичною оцінкою дійсності. Для епічно-героїчного типу героя світ, у якому він живе, – це світ слави, козацької честі та гідності, державотворчих прагнень. Героїчне в характері героя визначається тим, наскільки глибокий його зв'язок із народом, адже герой епічно-героїчного типу – носій кодексу лицарської честі. Характер взаємозв'язків зі світом для родинно-побутового типу героя не визначається лише побутовим фактором. Це гармонійна особа, в якій внутрішній світ формується на основі емоційної, світоглядної сторін її характеру. Для комедійно-сатиричного типу героя дум характерне порушення ним правил суспільної моралі, тому тип цього героя зображено іронічно, висміюються його дії і вчинки.

Питання типології епічного героя відкриває широкі можливості дослідження національної своєрідності психологізму українських народних дум, проблем духовності українського народу, особливостей національного характеру,

міжжанрових зв'язків українських народних дум та їх типологічного вивчення з епосами інших народів.

П у б л і к а ц і ї:

1. Штрихи до характеристики світогляду героїв українських народних дум // Народна творчість та етнографія. – 2003. – № 3. – С. 95–102.

2. Національний характер як форма буття етносу в українських народних думах // Українська література в загальноосвітній школі. – 2003. – № 3. – С. 11–15.

3. Диспозиція «своє – чуже» як вияв національного характеру в українських народних думах // Дивослово. – 2003. – № 10. – С. 18–22.

4. Своєрідність епічного героя українських народних дум у порівнянні з епосом інших народів світу // Українська література в загальноосвітній школі. – 2007. – № 6. – С. 7–10.

5. Соціально-побутовий тип епічного героя українських народних дум і питання становлення національної духовності на сучасному етапі утвердження української державності // Матеріали до української етнології: Зб. наук. пр. – Вип. 6 (9). – К., 2007. – С. 231–235.

6. Жанрова природа народних дум та національна своєрідність епічного героя // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2009. – № 2. – С. 68–74.

7. «Українські записи» П. Мартиновича і питання дослідження українських народних дум // Вивчаємо українську мову та літературу. – 2007. – № 16 (128), червень. – С. 9–12.

8. Кобзарі та лірники як творці і виконавці українських народних дум // Тези Міжнарод. наук. конф. «Європейське мистецтво на зламі століть: минуле в сучасному». – Суми: Сумський ДНУ ім. А. Макаренка, 2007. – С. 20–21.

9. Лицарство і національна своєрідність вишуканості та благородства духовного світу героїв українських народних дум // Берегиня. – 2008. – № 2. – С. 120–127.

Качмар М. Б. Українська етіологічна легенда: структурно-семантичний аспект. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук за спеціальністю 10.01.07 – фольклористика. – Львівський національний університет імені Івана Франка, 2009.

Дисертація є одним із перших комплексних досліджень українських етіологічних легенд – творів про походження різноманітних об'єктів етніоетнології. У роботі з'ясовано формозмістову своєрідність цих фольклорних зразків, проаналізовано сюжетно-мотивний фонд і закладено на семантичному наповненні центральних мотивів українських етіологіч-

них легенд. Вказано на поєднання у цих творах мотивів різного походження (міфологічних, апокрифічних, соціальних). Дослідження засвідчує тяглість етнокультурної традиції на ідейно-тематичному та формотворчому рівнях. Актуальність етіологічних легенд забезпечують збереження вірувань і здатність сюжетно-мотивного фонду змінюватися відповідно до часових вимог.

П у б л і к а ц і ї:

1. Першоакт світотворення в етіологічних легендах // Література. Фольклор. Проблеми поетики: Збірник наукових праць. – К., 2009. – Вип. 31. – С. 192–201.

2. Етіологічна легенда: до проблеми терміна // Література. Фольклор. Проблеми поетики: Збірник наукових праць. – К., 2009. – Вип. 32. – С. 178–184.

3. Культурологічні мотиви українських етіологічних легенд // Народознавчі зошити. – 2009. – № 1–2. – С. 174–183.

4. Семантика антропомічних мотивів українських етіологічних легенд // Мандрівець: Всеукраїнський науковий журнал. – 2009. – № 4. – С. 61–65.

Романенко Л. В. Устим Кармалюк як історична постать в українській літературі та фольклорі. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук зі спеціальності 10.01.01 – українська література. – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2008.

Дисертацію присвячено дослідженню мистецької концепції діяльності Устима Кармалюка в українській літературі та фольклорі, вивченню художньо-естетичних особливостей творів цієї тематики, що побачили світ упродовж XIX–XXI ст.

У роботі осмислено вплив української, російської, польської та радянської історіографії на художню творчість про виступи подільського месника, визначено ідейно-естетичну роль історичних документів у мистецькому моделюванні подій. Дисертантка з'ясувала місце Кармалюкових виступів як однієї з форм державницьких змагань українського народу в історичному поступуванні етносу та особливості художньо-образного її втілення в літературі і фольклорі, обґрунтувала місце і роль фольклорної та літературної кармалюкіани в національному мистецькому процесі.

П у б л і к а ц і ї:

1. Роман Василя Кучера «Устим Кармалюк» (до питання про джерела твору) // Наука і сучасність. Зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: Логос, 2002. – Т. XXXI. – С. 228–234.

2. Ватажок народних месників Устим Кармалюк: фольклорні та літературні інтерпретації постаті // Наука і сучасність. Зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: Логос, 2002. – Т. XXXIII. – С. 221–227.

3. Інтерпретація постаті Устима Кармалюка в українському фольклорі (на матеріалі пісеньних зразків) // Наука і сучасність. Зб. наук. праць Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. – К.: Логос, 2003. – Т. XLI. – С. 267–276.

4. Художня рецепція постаті Устима Кармалюка в українській драматургії // Література. Фольклор. Проблеми поетики: Зб. наук. праць. – Вип. 22, ч. 2. – К.: Акцент, 2005. – С. 445–453.

5. Інтерпретація постаті Устима Кармалюка в українських легендах і переказах // Українська культура: питання історії, теорії, методики. Збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції студентів і молодих учених: У 2 ч. – Ч. 1/ Упоряд. І. Цуркан. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. – С. 150–153.

6. «Я вийшов у темну ніч із маленьким каганцем...» (Постать народного героя в драмі Л. Старицької-Черняхівської «Розбійник Кармалюк») // Східнослов'янська філологія: Зб. наук. праць. – Горлівка: Видавництво ГДППМ, 2006. – Вип. 8. Літературознавство. – С. 96–103.

7. Втілення визвольних змагань під проводом Устима Кармалюка у творчості поетів першої половини ХХ століття // Матеріали Х підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДГУ: Зб. наук. праць / За ред. К. Балабанова. – Маріуполь: МДГУ, 2008. – С. 218–220.

Логвіненко Н. М. Вивчення фольклорних джерел творчості українських письменників на уроках української літератури в 10–11 класах. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія і методика навчання (українська література). – Інститут педагогіки АПН України. – К., 2009.

У дисертації представлено теоретично обґрунтовану й експериментально перевірену методику вивчення фольклорних джерел творчості українських письменників на уроках української літератури в 10–11 класах. Її особливості полягають у використанні розробленої вченими фольклористами методики елементарного розпізнавання в літературному творі уснопоетичних за походженням елементів, яка визначає послідовність виконання певних завдань, що творчо реалізуються під час пошуково-дослідницької діяльності старшокласників.

Особливості сприймання творів мистецтва

слова старшокласниками, їхнє вміння спілкуватися з художнім твором дотримані дисертанткою під час організації аналізу літературного тексту. Він забезпечувався передусім застосуванням різних методів і прийомів читання художнього твору як основи літературної освіти на всіх етапах, що сприяло оволодінню вміннями виокремлювати фольклорний елемент, порівнювати усний об'єкт рецепції з авторським, коментувати його роль у контексті цілого, визначати проблематику прочитаного, витоки художньо-естетичного світу майстрів слова.

Доведено, що розроблена методика вивчення фольклоризму художньої літератури передбачає засвоєння відомостей про фольклорні джерела творчості українських письменників як теоретико-літературне поняття й формування на їх основі аналітичних умінь, поглиблення й розширення знань старшокласників про історію національної літератури, розкриття своєрідності народнопоетичної творчості як ідейно-художньої основи не тільки літературної творчості, а й усієї української культури.

П у б л і к а ц і ї:

1. Програма з української літератури для середньої загальноосвітньої школи з українською і російською мовами навчання. Проект // Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 5. – С. 32–53.

2. «Криниця та з чудовими струями – То люду мого дух...» // Ми є. Були. І будем ми! Виховання національної самосвідомості учнів засобами художньої літератури: навч.-метод. посіб. – К.: Ленвіт, 2003. – С. 28–47.

3. Педагогічна цінність фольклору // Вісник Глухівського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. – Глухів: ГДПУ, 2003. – Вип. 3. – С. 60–63.

4. Роль і місце фольклору в літературній освіті школярів // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 2. – С. 6–14.

5. Фольклорні мотиви у повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків». Урок – заочна мандрівка по Гуцульщині. 10 клас // Українська література в загальноосвітній школі. – 2004. – № 10. – С. 24–29.

6. Казка кличе у мандри. Урок-бесіда з позакласного читання за повістю О. Бердника «Хто зважиться – вогняним наречеться». 6 клас // Всесвітня література та культура: пригоди та фантастика. – 2005. – № 4. – С. 28–36.

7. Уроки Маминої казки. Урок-бесіда з позакласного читання за повістю О. Бердника «Мати». 7 клас // Українська література в загальноосвітній школі. – 2005. – № 10. – С. 29–32.

8. Вивчення фольклорних джерел ранніх творів Павла Тичини. 5 клас // Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 3. – С. 28–32.

9. «Я вибираю красу...» Вивчення фольклорних джерел творів О. Довженка. 7 клас // Українська література в загальноосвітній школі. – 2006. – № 10. – С. 41–46.

10. Розвиток мовної особистості під час опрацювання фольклорних джерел творчості українських письменників // Проблеми формування мовної особистості учнів середніх загальноосвітніх закладів: Зб. наук. праць. – Рівне, 2006. – С. 262–267.

11. Застосування частково-пошукового методу під час аналізу фольклорних джерел творів українських письменників // Гуманітарний вісник Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»: Наук.-теор. зб. – Тернопіль: Астон, 2006. – Вип. 8. – С. 106–114.

12. «Казка – вічний заповіт народу від покоління до покоління» (Фольклорні джерела творів Олеса Бердника) // Літературознавчі студії. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2006. – Вип. 15. – С. 62–67.

13. «Як купала мене мати у любистку...» Вплив української усної поезії на становлення й розвиток поетичного обдарування Тодося Осьмачки. 8 клас // Українська література в загальноосвітній школі. – 2007. – № 1. – С. 23–30.

14. Пошуково-дослідницька робота на уроках української літератури – один із шляхів розвитку інтелектуальних здібностей учнів // Актуальні проблеми філології та перекладознавства: Зб. наук. праць. – Хмельницький: ХНУ, 2007. – Ч. II, вип. 3. – С. 3–5.

15. Українська література: Зб. тестових завдань. – К.: Грамота, 2008. – С. 12–28.

16. Український образ світу у творчості Богдана-Ігоря Антонича // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 3. – С. 19–25.

17. Український образ світу у творчості Богдана-Ігоря Антонича (продовження) // Українська література в загальноосвітній школі. – 2008. – № 4. – С. 7–10.

Смазнова О. Ф. Миф как этос культуры в России XIX–XX веков. – Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени доктора философских наук по специальности 24.00.01 – теория и история культуры (философские науки). – Великий Новгород: Новгородский государственный университет имени Ярослава Мудрого, 2009.

В диссертационной работе исследовано структуру и генезис мифа как этоса культуры на примере России XIX–XX веков. Работа направлена на изучение мифотворчества в его культурной универсальности. Исходной точкой исследования является установление

дефиниции мифического. Это открывает возможности обнаружения мифического не только и не столько в мифологии (мифической речи), но и в системе культурных институтов, индивидуального и коллективного поведения и явлениях коллективного сознания. Автор проанализировал опыт изучения мифотворчества в современном гуманитарном познании, обосновал преимущества этикоцентричного подхода, позволяющего выявить единство мифического в многообразии его тематизаций, описал феномены мифической речи как формы индивидуального мифотворчества, представил методологию их интерпретации и идентификации; раскрыл понятие «нативного мифа» как формальной этико-темпоральной структуры коллективного опыта, организующей способ жизни культурной эпохи, а также исследовал темпоральность мифического, обосновал роль мифотворчества как источника индивидуального способа временения и коллективной культурной традиции. В работе также обосновано методологию исследования нативного мифа, установил возможности использования идеально-типического анализа в изучении коллективного мифотворчества, исследовано генезис мифа как формы культуры, раскрыв диалектику индивидуального и коллективного в мифотворчестве на примере русской культуры XIX – начала XX века. В качестве элемента диалектики мифа рассмотрен процесс объективации (идеологизации) этико-темпоральной доминанты коллективного сознания в России XX века, изучив институционализацию мифического в правовой культуре, образовательной практике, социально-политическом и повседневном дискурсе и символикe. Кроме того, проанализированы место и роль мифического в обществах, переживающих кризис коллективного мифотворчества на примере России рубежа XX–XXI веков, выявляя причины демифизации современной культуры.

Концептуально выверенная трактовка коллективного мифического и описание процессов мифотворчества, данное в работе, открывает новые возможности изучения современного мифического и его роли в культуре. В исследовании мифоидов как рассказов или образов, наделяемых персональным мифическим смыслом, создаваемых в индивидуальном мифотворческом акте и способных обретать надъиндивидуальное культурное значение, открывается богатейшая междисциплинарная предметность мифоведения, располагающаяся на границах философии, культурологии, социальной истории, социологии, искусствоведения и филологии. Не менее плодотворным направлением выступает

изучение коллективно-мифического пласта культуры: должно быть продолжено идеально-типическое исследование нативных мифов как парадигм времени и конкретно-исторических форм латентной императивности, в том числе с использованием возможностей компаративного анализа.

Публікації:

1. Время и этос мифа. Диалектика мифотворчества в русской культуре XIX–XX веков. – Великий Новгород, 2007. – 324 с.

2. Право и время. – Великий Новгород, 2004. – 168 с.

3. Аксиомы правосознания И. А. Ильина и темпоральный анализ развития правосознания // Вестник Новгородского государственного университета. Серия: Гуманитарные науки: философия, культурология. – 2003. – № 24. – С. 46–50.

4. Миф и мифоид. Формы мифического в культурной среде // Личность. Культура. Общество. – 2007. – Т. 9, № 3 (37). – С. 232–241.

5. Культура и миф // Вопросы культурологии. – 2007. – № 10. – С. 9–11.

6. «Этика некультурия» как мировоззренческая проблема // Вопросы культурологии. – 2008. – № 2. – С. 32–34.

7. Личность и миф (о субъекте мифической речи) // Вопросы философии. – 2008. – № 6. – С. 56–65.

8. Герой и символ. Образ личности в мифическом контексте // Вопросы культурологии. – 2008. – № 7. – С. 55–57.

9. Познание мифического как методологическая проблема // Эпистемология & философия науки. – 2008. – Т. XVII, № 3. – С. 182–193.

10. Проблемы социальной экологии в традициях русской правовой культуры // Бренное и вечное: Экология человека в современном мире. Всероссийская научная конференция 23–24 октября 2001 г.: Тезисы докладов и выступлений. – Великий Новгород, 2001. – Вып. 4. – С. 124–126.

11. Диалектика социального и личностного времени как фактор развития правосознания / А. П. Донченко // Вестник Новгородского государственного университета. Сер.: Гуманитарные науки: философия, культурология. – 2001. – № 18. – С. 3–9.

12. Облик современного мифа // Бренное и вечное: политические и социокультурные сценарии современного мифа: Материалы Всерос. научн. конф. 11–12 октября 2005 г. / НовГУ им. Ярослава Мудрого. – Великий Новгород, 2005. – С. 233–237.

13. Вопрос о предмете мифической речи // Бренное и вечное: символические парадигмы модернизации культурного пространства: Материалы Всерос. науч. конф. 10–11 октября

2006 г. / НовГУ им. Ярослава Мудрого. – Великий Новгород, 2006. – С. 152–156.

14. Образ национального этоса в русской философии и литературе рубежа XIX–XX веков // Русская словесность в поисках национальной идеи. Международный научный симпозиум 6–9 июля 2007 г.: Материалы / сост. и общ. ред. А. Н. Долженко. – Волгоград: Изд-во ФГОУ ВПО ВАГС, 2007. – С. 143–147.

15. Диалектика социального мифотворчества // Актуальные проблемы современности сквозь призму философии: Сборник докладов. – Великий Новгород, 2007. – Вып. 1. – С. 108–130.

16. Миф и идеология. Мифическое в политике // Бренное и вечное: социально-мифологическое и политософское измерения идеологии в «массовых обществах»: Материалы Всерос. науч. конф. 9–10 октября 2007 г. – Великий Новгород, 2007. – С. 291–294.

17. О традиции правового скептицизма в русской культуре XIX–XX веков // Философия права в России: теоретические принципы и нравственные основания. Материалы международной научной конференции 15–17 ноября 2007 г., Санкт-Петербург. – СПб.: Изд-во СПбГУ, 2007. – С. 92–94.

18. Эстетика небытийственности в мифологии русского декадана // Декаданс в Европе и России: Международная научная конференция 9–10 декабря 2007 г.: Материалы. – Волгоград: Изд-во ФГОУ ВПО ВАГС, 2007. – С. 135–140.

19. Современное мифотворчество как явление внеконфессиональной религиозности // Философия ценностей: религия, право, мораль в современной России: Материалы IV международной научной конференции (Курган, 10–11 апреля 2008 г.). – Курган: Изд-во Курганского гос. ун-та, 2008. – С. 175–176.

20. Роль мифического в индивидуально-личностном жизнетворчестве (О мифической алеаторике) // Берестень: философско-культурологический альманах. – 2008. – № 2 (2). – С. 135–139.

21. Роль ритуала в процессе мифизации повседневности // Бренное и вечное: социальные ритуалы в мифологизированном пространстве современного мира: Материалы Всерос. науч. конф. 21–22 октября 2008 г. – Великий Новгород, 2008. – С. 299–302.

22. «Идолы и идеалы»: философия В. С. Соловьёва в контексте дискуссий об общественном идеале // Соловьёвские исследования: Периодический сборник научных трудов. Онтология, теория познания и социальная философия В. С. Соловьёва. – Иваново, 2008. – Вып. 17. – С. 165–175.